
ПОСТАНОВЛЕНИЕ
20.06.2019

с. Верхний Услон

КАРАР
539

«Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе»
муниципаль белем бирү учреждениесе
уставын раслау турында

Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының «Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты аларны ғамәлгә қуючи булып торган район муниципаль учреждениеләре уставларына үзгәрешләр керту турында» 2018 елның 5 сентябрендәге 996 номерлы каары нигезендә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенә кушу рәвешендә «Мәйдан төп гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет белем бирү учреждениесен үзгәртеп оештыру турында» 2018 елның 4 сентябрендәге 985 номерлы каарының 2 Пункты үз көчен югалткан дип танырга.

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе уставын яңа редакциядә расларга (1 нче күшымта).

3. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе директоры О.Г.Сычевага уставны ғамәлдәге законнар белән билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве үткәрергә.

4. Элеге каарының үтәлешен контрольдә тотуны үземә калдырам.

Башкарма комитет житәкчесе

В.С. Тимиряев

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесенең
«_____» 2019 ел №_____
каары белән
Расланган

_____ В.С. Тимиряев

«Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль белем бирү
учреждениесе
УСТАВЫ

2019 ел

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге устав, алга таба МБГББУ «Олы Меми УГББМ» дип аталучы «Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенең (алга таба – Учреждение) эшчәнлеген регламенттый һәм «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2013 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законны билгеләнгән таләпләргә туры китерү максатыннан эшләнгән.

1.2. «Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районанының муниципаль бюджет мәгариф учреждениеләре уставларын раслау турында» Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең 2011 елның 1 мартаңдагы № 192 каары белән «Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль гомуми белем бирү учреждениесенең тибын үзгәртү юлы белән оештырылган һәм «Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль гомуми белем бирү учреждениесенең хокук һәм йәкләмәләренең хокукий дәвамчысы булыш тора.

1.3. Учреждениянең тулы рәсми исеме:

рус телендә - муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Большемеминская средняя общеобразовательная школа»;

татар телендә – «Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе.

Кыскартылган исеме:

рус телендә - МБОУ «Большемеминская СОШ»;

татар телендә – «Олы Меми УГББМ» МБГББУ.

1.4. Учреждениенең урнашу урынының факттагы һәм юридик адресы: 422588, Татарстан Республикасы, Югары Ослан районы, Олы Меми авылы, Яшьләр урамы, 6;

422587, Татарстан Республикасы, Югары Ослан районы, Мәйдан авылы, Совет урамы, 35.

1.5. «Олы Меми УГББМ» МБГББУ коммерцияле булмаган оешма булыш тора.

Оештыру - хокукий форма-учреждение.

Муниципаль учреждение тибы-бюджет учреждениесе.

Мәгариф оешмасы тибы - гомуми белем бирү оешмасы.

1.6. Учреждениенең филиалы - «Канаш башлангыч гомуми белем бирү мәктәбе» филиалы - 422584, Татарстан Республикасы, Югары Ослан районы, Түбән Күл авылы, Школьная урамы, 3 нче йорт адресы буенча урнашкан «Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениясенең филиалы бар.

Учреждение филиалы-аның юридик зат булмаган структур бүлекчәсе, Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе милкенә бирелә һәм расланган Нигезләмә нигезендә эш итә. Филиалның мөлкәте учреждениенең жыелма балансының бер өлеше булыш торган аерым балансында исәпкә алына.

Филиал житәкчесе Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе директоры итеп билгеләнә һәм эштән азат ителә һәм директор биргән ышаныч көгәзе нигезендә эш итә. Филиал үз эшчәнлеген Олы Меми урта гомуми белем бирү мәктәбе исеменнән гамәлгә ашыра.

1.7. Учреждениене оештыручи һәм аның мөлкәте хужасы булыш Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы муниципаль берәмлеге тора.

1.8. Гамәлгә куючы функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты башкара, аның исеменнән Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе (алга таба - гамәлгә куючы) чыгыш ясый.

Милекченең функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба - милекче) башкара.

1.9. Учреждение «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның мәгариф бүлеге» дәүләт автоном учреждениесе (алга таба - мәгариф бүлеге) ведомствосына карый.

1.10. Әлеге Учреждение коммерцияле булмаган оешма буларак төзелгән мәстәкыйль юридик зат булып тора.

1.11. Учреждение әлеге Устав нигезендә гамәлдә булган законнарда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә куючи тарафыннан расланган.

1.12. Оешма үз эшчәнлегендә «Россия Федерациясенең Мәгариф түрында» Федераль закон, «Коммерцияле булмаган оешмалар түрында» Федераль закон, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары, Югары Ослан муниципаль районы муниципаль берәмлекенең норматив актлары, әлеге Устав һәм гамәлдәге локаль норматив актлар белән әш итә.

1.13. Учреждение эшләрне башкару, Россия Федерациясе гражданнарына бушлай гомуми белем алу хокукын гамәлгә ашыру өчен муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен булдырылган. Әлеге Уставта каралган төп эшчәнлек төрлөре нигезендә учреждение өчен муниципаль йөкләмәне гамәлгә куючи төзи һәм раслый.

1.14. Учреждение эшчәнлеге демократия, гуманизм, һәркем файдалана алырлык принципларга, гомумкешелек кыйммәтләренең, кешенең тормышы һәм сәламәтлеге, гражданлык, шәхеснең ирекле үсеше, автономлык һәм дөньяви характердагы белем бирү принципларына нигезләнә.

1.15. Учреждение шәхес, жәмгыяты, дәүләт мәнфәгатьләрендә белем һәм тәрбия бирүне гамәлгә ашыра, сәламәтлек саклауны һәм шәхеснең төрле яклы үсеше өчен үңай шартлар тудыруны, шул исәптән белем алучы баланың үз белеменә һәм өстәмә белем алуга ихтыяжларын канәгатьләндөрү мөмкинлекләрен тәэмин итә.

1.16. Учреждение үзенең структурасын формалаштыруда, мәгариф, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруда, мәгариф түрындагы законнар һәм әлеге Устав нигезендә локаль норматив актлар эшләүдә һәм кабул итүдә мәстәкыйльлек аңлаган автономиягә ия.

1.17. Учреждениедә сәяси партияләрнен, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнен һәм оешмаларның (берләшмәләрнен) оештыру структуралары булдыру һәм эшчәнлеге рөхсәт ителми.

1.18. Укучылар инициативасы белән учреждениедә балалар ижтимагый берләшмәләре төзелә ала.

1.19. Учреждение үз исеменнән шартнамәләр төзөргө, милек һәм шәхси мәлкәткә карамаган хокукларны һәм бурычларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта гариза бирүче һәм җавап бирүче булырга хокуклы. Аның исеме язылган рус һәм татар телләрендә, штамп һәм бланк мөһере бар.

1.20. Учреждение Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән тәртиптә үзенә кергән акчалар белән операцияләр башкара.

1.21. Мәгариф түрындагы законнар белән җайга салынмаган өлешендә гомуми белем бирүнен төп һәм өстәмә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеге учреждение тарафыннан мәстәкыйль гамәлгә ашырыла һәм тиешле локаль норматив актлар белән регламентлана.

1.22. Белем бирү мәнәсәбәтләрендә укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләре), педагогик хезмәткәрләр, шулай ук ярдәмче функцияләрне гамәлгә ашыручы башка хезмәткәрләр катнаша. Учреждениедә белем бирү мәнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокуклары һәм бурычлары гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә. Мәгариф өлкәсендә катнашучыларның үзара мәнәсәбәтләре гомумкешелек кыйммәтләренең өстенлеге, хезмәттәшлек, шәхеснең хөрмәте нигезендә төзелә һәм мәгариф түрындагы законнар, учреждение тарафыннан мәстәкыйль җайга салынмаган өлешендә билгеләнә һәм локаль норматив актлар белән регламентлана.

1.23. Оешма үз компетенциясе чикләрендә Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм устав белән билгеләнгән тәртиптә эшчәнлекнен устав һәм башка юнәлешләрен җайга сала торган нормаларны үз эченә алган локаль норматив актлар (боерыклар, күрсәтмәләр, нигезләмәләр, кагыйдәләр, инструкцияләр һәм билгеләнгән

тәртиптә раслана торган башка нигезләмәләр) кабул итә. Учреждениенең локаль норматив актлары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килә алмый.

Учреждениедә әлеге устав белән барлық хезмәткәрләрне һәм ата-аналарны (законлы вәкилләрне), белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе һәм мәгълүмати стендта һәм оешманың рәсми сайтында урнаштырылган башка локаль норматив актлар белән таныштыру өчен шартлар тудырылган.

1.24. Уку учреждениедә көндезге формада алып барыла. Шәхеснең ихтыяжларын, мөмкинлекләрен исәпкә алып, көндезге яки читтән торып укуны оештыру һәм педагогик хезмәткәрнең мәжбүри дәресләре күләменә бәйле рәвештә, белем бирү программаларын тормышка ашыруның чөлтәр формасы, электрон белем бирү һәм дистанцион белем бирү технологияләрен кулланып белем бирү программаларын гамәлгә ашыру мөмкин.

Белем алу һәм укытуның төрле формалары ярашуы рәхсәт ителә.

1.25. Алга таба арадаш һәм дәүләт йомғаклау аттестациясен узу гамәлдәге законнар һәм учреждениенең локаль актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.26. Учреждениедә режим буенча алты көnlек эш атнасы билгеләнгән.

1.27. Учреждениедә укучыларга медицина хезмәте курсату учреждение һәм район сәламәтлек саклау учреждениесе арасында төзелгән килешү нигезендә сәламәтлек саклау учреждениесенең медицина персоналы белән тәэмин ителә.

1.28. Туклануны оештыру учреждениегә норматив хокукий документлар нигезендә йөкләнә һәм тиешле локаль норматив акт белән регламентлана.

2. Эшчәнлек предметы, максатлары һәм төрләре.

2.1. Учреждение эшчәнлеге предметы булып кеше, гайлә, җәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез башлангыч гомуми, тәп гомуми һәм урта гомуми белем алуга Россия Федерациясе гражданнарының конституциячел хокукларын гамәлгә ашыру; шәхеснең төрле яклы үсеше өчен уңайлы шартлар булдыруны һәм сәламәтлеген нығытуны тәэмин итү, шул исәптән укучыларның үз белемнәрен һәм ёстәмә белем алуга ихтыяжларын канәгатьләндерү мөмкинлеген тәэмин итү; ялны тәэмин итү, мәдәни, спорт һәм башка эшчәнлек өчен шартлар тудыру тора.

2.2. Учреждение эшчәнлегенең максатлары булып әлеге Уставның 2.3, 2.4 пунктлары нигезендә төрле төрдәге, дәрәҗә һәм юнәлешләр буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру тора.

2.3. Учреждение гомуми белем бирү дәрәҗәләре нигезендә белем бирү процессын гамәлгә ашыра: мәктәпкәчә белем бирү, башлангыч гомуми белем; тәп гомуми белем; урта гомуми белем.

2.4. Учреждение эшчәнлегенең тәп төрләре тәп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру:

- . *мәктәпкәчә белем бирү программасы;
- * башлангыч гомуми белем бирү программасы;
- * тәп гомуми белем бирү программасы;
- * урта гомуми белем бирү программасы.

Учреждение эшчәнлегенең тәп төрләренә шулай ук ёстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру да керә (лицензия булганда).

2.5. Учреждение тәп булмаган белем бирү, үсеш алучы, сәламәтләндерү һәм оештыру хезмәтләрен физик һәм юридик затлар акчалары хисабына да гамәлгә ашырырга хокуклы

3. Оешма эшчәнлеген оештыру.

3.1. Учреждениедә белем бирү эшчәнлеге эчтәлеге учреждение тарафыннан мөстәкыйль рәвештә эшләнә, раслана һәм гамәлгә ашырыла торган башлангыч гомуми, тәп гомуми, урта гомуми белем бирү программалары белән билгеләнә.

3.2. Учреждениенең тәп белем бирү программалары гомуми белем бирүнен дәүләт стандартының федераль компоненты, гомуми белем бирүнен федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә һәм гомуми белем бирүнен тиешле үрнәк тәп мәгариф программаларын исәпкә алыш әшләнә.

Башлангыч гомуми, тәп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру укучыларның белем бирү ихтияжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алыш әчтәлекне дифференциацияләүгә нигезләнергә мөмкин.

3.3. Учреждениедә белем бирү эшчәнлеге календарь уку графигы, уку планы, уку дәресләре расписаниесе нигезендә гамәлгә ашырыла һәм тиешле локаль норматив актлар белән регламентлана.

3.4. Россия Федерациясе законнары белән бирелә торган белем бирү эшчәнлегенә һәм ташламаларга хокук аңа лицензия бирелгән көннән алыш учреждениедә барлыкка килә.

3.5. Учреждение гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт аккредитациясе үтә.

3.6. Учреждениедә белем бирү эшчәнлеге рус телендә алыш барыла.

3.7. Учреждение инвалилар өчен җайлаштырылган тәп гомуми белем бирү программалары буенча сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучыларга белем алу өчен максус шартлар тудырып гомуми белем бирүне гамәлгә ашыра ала.

3.8. Мөмкинлекләре чикләнгән укучылар өчен белем бирү башка укучылар белән берлектә, шулай ук аерым сыйныфларда яки төркемнәрдә, өйдә индивидуаль рәвештә оештырыла ала, шулай ук дистанцион укыту да булырга мөмкин.

3.9. Кирәк булганда мөмкинлекләре чикләнгән балаларга белем бирүне һәм тәрбия бирүне оештыру шартлары ПМПК тәкъдимнәрен исәпкә алыш, оешма тарафыннан эшләнә һәм раслана торган җайлаштырылган белем бирү программасы, шулай ук гамәлдәге законнар һәм норматив хокукий актлар нигезендә индивидуаль реабилитация программасы нигезендә билгеләнә.

3.10. Учреждение белем бирү программасын гамәлгә ашыруның чөлтәр формасын, шулай ук белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы берничә оешмадан файдаланып, аларны үзләштерү мөмкинлекен тәэммин итүче өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру, шулай ук кирәк булганда башка оешмалар ресурсларын куллана ала. Белем бирү программаларын гамәлгә ашыруның чөлтәр формасын куллану, шулай ук өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру әлеге оешмалар арасында килешү нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.11. Учреждениедә тиешле лицензия булганда мәктәпкәчә белем бирүнен тәп гомуми белем программасы гамәлгә ашырыла ала.

3.12. Учреждение лицензия булганда өстәмә гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы.

3.13. Учреждение эшчәнлеге норматив хокукий актлар, әлеге Устав һәм аның нигезендә кабул ителә торган башка локаль норматив актлар белән регламентлана.

4. Учреждениенең компетенциясе, хокуклары, бурычлары һәм җаваплылығы.

4.1. Учреждение белем бирү, фәнни, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруда, гамәлдәге законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары һәм әлеге Устав нигезендә локаль норматив актлар эшләүдә һәм кабул итүдә мөстәкыйльлеккә ия.

4.2. Учреждение мәгариф эчтәлеген ачыклауда, гамәлгә ашырыла торган белем бирү программалары буенча укыту-методик тәэммин ителешне, белем бирү технологияләрен сайлап алуда ирекле.

4.3. Оешма компетенциясенә керә:

- 1) укучыларны эчке тәртип кагыйдәләре, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү;
- 2) белем бирү эшчәнлеген матди-техник тәэмин итү, дәүләт һәм жирле нормалар һәм таләпләр нигезендә биналарны җиһазлау, шул исәптән федераль дәүләт белем бирү стандартлары, федераль дәүләт таләпләре, белем бирү стандартлары нигезендә;
- 3) гамәлгә куючыга һәм жәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чарапларны кабул итү һәм тоту турында еллық хисап, шулай ук үз-үзеңне тикшеру нәтижәләре турында хисап бирү;
- 4) Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән башкача билгеләнмәгән очракта штат расписаниесен билгеләү;
- 5) законнарда башкасы билгеләнмәгән очракта, вазыйфаи бурыйчларны бүлү, хезмәткәрләргә ёстәмә һөнәри белем бирү шартларын булдыру һәм оештыру, алар белән эш шартнамәләрен төзү һәм өзү;
- 6) учреждениенең белем бирү программаларын эшләү һәм раслау;
- 7) закон белән башкача билгеләнмәгән очракта, учреждениене үстерү программасын гамәлгә куючи белән килешү буенча эшләү һәм раслау;
- 8) учреждениенең локаль актлары нигезендә учреждениедә укучыларны кабул итү;
- 9) дәүләт аккредитациясе булган башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын тормышка ашырганда файдаланырга тәкъдим ителгән дәреслекләрнең, шулай ук әлеге белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда файдаланырга рөхсәт ителгән уку әсбапларының расланган федераль исемлеге нигезендә дәреслекләр исемлеген билгеләү;
- 10) укучыларның өлгерешен һәм арадаш аттестацияләүне тормышка ашыру, аларның формаларын, вакытын һәм үткәру тәртибен билгеләү;
- 10.1) законда башкасы билгеләнмәгән булса, укучыларны укыту, физкультура, спорт, ижтимагый, фәнни, фәнни-техник, иҗади, эксперименталь һәм инновацион эшчәнлектә ирешкән уңышлары өчен буләкләү;
- 11) белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә алу, шулай ук архивларда бу нәтижәләр турында кәгазь һәм (яисә) электрон мәгълүмат саклау;
- 12) укыту һәм тәрбия, белем бирү технологияләрен, электрон укыту методларын куллану һәм камилләштерү;
- 13) белем бирү сыйфатын бәяләүненән эчке системасы эшләвен тәэмин итү;
- 14) мәктәп яны интернатында укучыларны карап тоту өчен кирәkle шартлар тәэмин итү;
- 15) учреждение хезмәткәрләренең һәм укучыларның сәламәтлеген саклау һәм нығыту, туклануын оештыру өчен кирәkle шартлар тудыру;
- 16) белем алучы физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру;
- 17) белем алу һәм (яки) квалификация турында документлар, медальләр бланкларын сатып алу яки әзерләү;
- 18) учреждениедә гамәлгә ашырыла һәм Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган балигъ булмаган балаларның ата - аналары (законлы вәкилләре) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә булышлык күрсәтү;
- 19) фәнни-методик эшне оештыру, шул исәптән фәнни һәм методик конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткәру;
- 20) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә учреждениенең рәсми сайтын булдыруны һәм алып баруны тәэмин итү;
- 21) белем бирү эшчәнлеген оештыруның һәм гамәлгә ашыруның төп мәсьәләләре буенча локаль норматив актлар кабул итү, шул исәптән укучыларны кабул итү кагыйдәләрен, укучыларның дәресләр режимын, укучыларның өлгерешен һәм арадаш аттестацияләүне агымдагы тикшереп тору тәртибен регламентлый торган актлар кабул итү,

укучыларны күчерү, күчерү һәм яңадан торғызу тәртибе һәм нигезләре, балалар учреждениесе һәм укучылар һәм (яки) ата-аналар (законлы вәкилләре) арасында мөнәсәбәтләрне рәсмиләштерү, тұктатып тору һәм тұктату тәртибе;

22) Россия Федерациясе законнары нигезендә башка мәсьәләләр.

4.4. Учреждение гражданнарның сәламәтлеген саклау өлкәсендәге эшчәнлек алып барырга һәм башка максатларга каршы килми торған эшчәнлек алып барырга, шул исәптән каникул вакытында укучыларның ялын һәм сәламәтләндерүен оештырырга хокуклы.

4.5. Учреждение мәгариф турындагы законнарга туры китереп үз эшчәнлеген ғамәлгә ашырырга тиеш, шул исәптән:

1) Белем бирү программаларын тулы құләмдә тормышка ашыруны, укучыларны әзерләү сыйфатын билгеләнгән таләпләргә туры китерүне, кулланыла торған формаларга, қараларга, яшь, психофизик үзенчәлекләргә, һәвәслекләргә, сәләтләргә, мәнфәгатьләргә һәм укучыларның ихтыяжларына туры килүен тәэммин итәргә;

2) укучыларның, мәгариф оешмасы хезмәткәрләренең тормышын һәм сәламәтлеген тәэммин итүче билгеләнгән нормалар нигезендә укучыларны уқыту, тәрбияләү, аларны карап тоту һәм карау өчен куркынычсыз шартлар тудырырга;

3) укучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренең), учреждение хезмәткәрләренең хокукларын һәм ирекләрен сакларга.

4.6. Учреждение Россия Федерациясе законнары нигезендә үз компетенциясенә көртегендә функцияләрне тиешенчә үтәмәгән яки үтәмәгән, уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулы құләмдә ғамәлгә ашырганы, үз чыгарылыш укучыларының белем сыйфаты, шулай ук укучыларның, учреждение хезмәткәрләренең гомере һәм сәламәтлеге өчен жаваплы. Белем алуға хокукны бозған яки законсыз рәвештә чикләгән, белем бирү эшчәнлеген оештыруга һәм ғамәлгә ашыруга таләпләрне бозған һәм балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан қаралған хокукларны бозған өчен ғамәлдәге закон таләпләре нигезендә жаваплы булалар.

5. Учреждение белән идарә итү.

5.1. Учреждение белән идарә итү «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең башка закон актлары, әлеге Устав һәм оешманың локаль норматив актлары нигезендә бердәм һәм үзидарә принципларында ғамәлгә ашырыла.

5.2. Оешманың идарә органнары структурасы, формалаштыру тәртибе, вәкаләтләр срокы һәм компетенциясе, алар тарафыннан қарарлар кабул итү тәртибе һәм учреждение исеменнән чыгышлар Россия Федерациясе законнары, әлеге Устав һәм идарә органнары эшчәнлеген регламентлаучы локаль норматив актлар белән билгеләнә.

5.3. Учреждениенең бер үк башкарма органы булып, аның компетенциясенә әлеге житәкчелек эшчәнлеге, шул исәптән учреждение эшчәнлеге белән идарә итү көрө торған директор тора:

*белем бирү һәм башка эшчәнлек норматив хокукый актлары таләпләре нигезендә ғамәлгә ашыруны оештыру;

*белем бирү процессында катнашучыларның хокукларын оештыру;

*локаль норматив актларны, индивидуаль боеру актларын әзерләүне һәм кабул итүне оештыру;

*административ-идарә аппараты эшен оештыру һәм контрольдә тоту;

*штат расписаниесен билгеләү; хезмәткәрләрне эшкә кабул итү, алар белән хезмәт килешүләре төзү һәм өзү, вазыйфаи бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү шартларын булдыру һәм оештыру;

*законнарга, Уставка һәм башка локаль норматив актларга каршы килә торған учреждение идарәсенең коллегиаль органнары қарарларын үтәүне тұктатып тору яисә аларны хәл итүгә вето салу хокуқы;

*учреждение белән идарә итү коллегиаль органнарының әлеге Устав һәм локаль норматив актлар белән билгеләнгән аерым компетенциясен тәшкил итмәгән башка мәсьәләләрне хәл итү.

5.3.1. Учреждение директоры гамәлгә куючы тарафыннан вазыйфага билгеләнә һәм вазыйфадан азат ителә. Директор вәкаләтләренең срокы хезмәт килешүе белән билгеләнә.

5.3.2. Учреждение директоры әлеге Устав нигезендә Башкарма комитет эшчәнлегенә, милекне максатчан файдалану мәсьәләләре буенча - Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына, Югары Ослан муниципаль районның финанс - бюджет палатасына хисап tota,

мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча-мәгариф булегенә.

5.3.3. Учреждение директоры ышаныч кәгазеннән башка учреждение исеменнән эшли, шул исәптән аның мәнфәгатьләрен кайгырта һәм аның исеменнән алыш-бирешләр ясый.

5.3.4. Учреждение директоры гамәлгә куючы раслаған вазыйфаи инструкция нигезендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

5.3.5. Директорга башка вазифалар белән (педагогик эшчәнлектән тыш) Учреждение эчендә яки аннан читтә бергә үреп бару рәхсәт ителми. Директор үз вазыйфаларын бергә башкара алмый.

5.3.6. Директор гамәлдәге законнар һәм хезмәт килешүе нигезендә үзенә йөкләнгән бурычларны (шәхси, матди) үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән очен жаваплы.

5.3.7. Учреждение алдында торган төп һәм оператив бурычларны хәл итү максатыннан директор боерыклар чыгара.

5.4. Учреждениенең коллегиаль идарәсе органнары булып тора:

- Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы;
- Педагогик совет;

5.5. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы.

5.5.1. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы Даими эшләүче коллегиаль идарә органы булып тора.

5.5.2. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы составына учреждениедә хезмәт килешүләре нигезендә эшләүче барлык хезмәткәрләр керә. Гомуми жыелыш вакыты чикләнмәгән рәвештә эшләп килә.

5.5.3. Жыелыш, ким дигәндә, календарь елына ике тапкыр жыела. Гомуми жыелыш директор инициативасы буенча, яки директор һәм педагогик совет, башка идарә органнары инициативасы белән жыелыш өгъзаларының кимендә дүрттән бере инициативасы буенча жыелырга мөмкин. Хезмәткәрләренең гомуми жыелышы булып тора правомочным, әгәр анда кимендә 2/3 аның өгъзалары бар. Жыелышта карап жыелышта катнашучы өгъзаларының күпчелек тавышы белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

5.5.4. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы компетенциясе:

- * коллектив килешү һәм аңа үзгәрешләр, әчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре кабул итә;
- * оешма хезмәткәрләре белән хезмәт мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив локаль актлар кабул итә;
- * хезмәткәрләрне социаль яклау мәсьәләләрен карый;
- * учреждение хезмәткәрләренең коллектив таләпләрен куя һәм коллектив хезмәт бәхәсен хәл итүдә катнашу очен вәкаләтле вәкилләрне сайлый;
- * социаль яклау мәсьәләләрен карый һәм учреждение хезмәткәрләренә социаль ярдәм түрүнда караплар кабул итә;
- * хезмәт очен туләү һәм хезмәткәрләрне кызыксындыру түрүнда нигезләмәгә кергән хезмәткәрләренең эшчәнлек критерийларын һәм курсәткечләрен билгели;
- * учреждениенең хезмәт очен туләү түрүндагы положение кысаларында техник персоналга түләүнең стимуллаштыру өлешен бүлү түрүнда караплар кабул итә;
- * хезмәткәрләрне учреждение органнарына һәм комиссияләрен сайлый;
- * учреждениедә хезмәт дисциплинасы торышы түрүнда фикер алыша, аны ныгыту буенча кинәшләр бирә;

* директор инициативасы буенча фикер алышуга чыгарыла торган башка мәсьәләләрне карый.

5.5.5. Хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы утырышы һәм аның каарлары протоколлар белән рәсмиләштерелә. Беркетмәләр учреждениедә дайми саклана.

5.5.6. Хезмәткәрләр гомуми жыелышының вәкаләтләре, структурасы, формалаштыру тәртибе, эшчәнлек оештыру тәртибе һәм каарлар кабул иту тәртибе локаль акт – учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

5.6. Учреждениенең педагогик советы.

5.6.1. Учреждениенең педагогик советы (алга таба – Совет) мәгариф процессына гомуми житәкчелек итүче коллегиаль идарәненең дайми эшләүче органы булып тора.

5.6.2. Педагогик совет составына учреждениедә хезмәт килешүе нигезендә эшләүче барлық педагогик хезмәткәрләр керә. Педагогик Совет вакыты чикләнмичә эшли.

5.6.3. Педагогик Совет елына 4 тапкырдан да ким булмаска тиеш. Педагогик Совет директор, гомуми жыелыш, идарәненең башка органнары инициативасы буенча жыела ала. Педагогик совет утырышы, әгәр анда кимендә 2/3 әгъзасы булса, хокуклы була. Педагогик совет каары ачык тавыш бирү белән педагогик совет әгъзаларының күпчелек тавышы белән кабул ителә.

5.6.4. Педагогик Совет Компетенциясе:

* учреждениенең белем бирү программасын эшли һәм кабул итә;

* агымдагы уку елына календарь уку графигын (учредитель белән килешү буенча), агымдагы уку елына учреждениенең уку планын, эш программаларын һәм учреждениенең мәгариф эшчәнлеген регламентлаучы башка документларны кабул итә;

* учреждениенең уку елына эш планнары турында фикер алыша һәм кабул итә (гомуми жыелыш белән килешү буенча);

* төрле варианты, эчтәлекле белем бирү формаларын һәм методларын сайлау буенча фикер алыша һәм житештерә;

* яңа методикаларны һәм технологияләрне, алдынгы педагогик тәжрибәне кертү һәм гомумиләштерү мәсьәләләрен карый;

* педагогик хезмәткәрләрне төрле бүләкләргә тәкъдим итә;

* кадрларны яңадан әзерләү һәм аерым хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү мәсьәләләрен карый һәм аның графигын раслый;

* белем бирү процессын оештыруны регламентлаштыручи локаль актлар кабул итә;

* учреждениенең хезмәт өчен түләү турындагы положение кысаларында педагогларга түләүләрнең стимуллаштыру өлешен бүлү турында каарлар кабул итә;

* педагогик эшчәнлек барышында барлыкка килгән башка мәсьәләләрне хәл итә.

5.6.5. Педагогик совет утырышлары һәм аның каарлары протоколлар белән рәсмиләштерелә. Беркетмәләр учреждениедә дайми саклана.

5.6.6. Педагогик Совет вәкаләтләре, структурасы, формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм каарлар кабул иту тәртибе учреждениенең педагогик советы турында локаль акт – нигезләмә белән билгеләнә.

5.7. Учреждение белән идарә иту һәм аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актлар кабул иту мәсьәләләре буенча укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләре) һәм педагогик хезмәткәрләренең фикерен исәпкә алу максатларында укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләре) инициативасы буенча балигъ булмаган укучылар һәм педагогик хезмәткәрләр советлары, балигъ булмаган укучылар һәм (яки) балигъ булмаган балалар советлары, ата-аналар (законлы вәкилләре) советлары, белем алучы һәм (яки) мәгариф оешмасы хезмәткәрләренең һөнәри берлекләре оештырыла ала.

5.8. Әлеге органнарының вәкаләтләре, структурасы, формалаштыру тәртибе, эшчәнлек тәртибе һәм каарлар кабул иту тәртибе учреждениенең локаль актлары белән билгеләнә.

6. Милек һәм белем бирү әшчәнлеген финанс белән тәэммин иту

6.1. Учреждениенең мәлкәте аларга оператив идарә иту хокуында беркетелә. Мәлкәтне аеруча кыйммәтле күчемле милек категориясенә кертү турындағы карап курсәтелгән мәлкәтне Учреждениегә беркетү яки курсәтелгән мәлкәтне сатып алуға акча бүлеп бирү турында Карап кабул иту белән бер үк вакытта кабул ителә.

6.2. Учреждение гамәлгә куючы һәм милекче ризалығыннан башка күчемсез милек һәм аңа беркетелгән яки аны гамәлгә куючы тарафыннан әлеге мәлкәтне сатып алу өчен бүлеп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган аеруча кыйммәтле күчемле мәлкәт белән эш итәргә хокуклы түгел.

6.2.1. Аеруча кыйммәтле күчемле милек дигәндә, учреждение тарафыннан устав әшчәнлеген гамәлгә ашыру шактый авыр булачак күчмә милек аңлашыла. Мәлкәтне аерucha кыйммәтле күчемле милек категориясенә кертү тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

6.2.2. Аерucha кыйммәтле күчемле мәлкәт исемлеге гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

6.3. Учреждение аңа беркетелгән мәлкәтне һәм гамәлгә куючы тарафыннан бүлеп бирелгән акчаларга сатып алынган мәлкәтне бары тик әлеге Уставта беркетелгән әшчәнлек максатларын һәм төрләрен гамәлгә ашыру өчен генә куллана.

6.4. Учреждение үзенең йөкләмәләре буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә җавап бирә.

6.5. Учреждениене финанс белән тәэмmin иту расланган муниципаль йөкләмә нигезендә субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль биремне үтәүне финанслар белән тәэмmin иту күчемсез мәлкәтне һәм учреждениегә гамәлгә куючы яки сатып алган учреждение тарафыннан мондый мәлкәтне сатып алуға бүлеп бирелгән акчалар, салым түләү чыгымнарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла, аның буенча тиешле мәлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре таныла торган салым салу объекты сыйфатында гамәлгә ашырыла.

6.6. Муниципаль йөкләмә әшчәнлекнәң төп төрләре буенча гамәлгә куючы тарафыннан формалаштырыла һәм раслый. Учреждение мәжбүри социаль иминият буенча иминиятләштерүче каршындағы муниципаль йөкләмә һәм йөкләмә нигезендә эшләрне башкару, аның төп әшчәнлек төрләренә караган хезмәтләр курсәту белән бәйле әшчәнлекне гамәлгә ашыра.

6.7. Учреждение муниципаль биремне үтәүдән баш тартырга хокуклы түгел.

6.8. Муниципаль бурычны үтәү өчен учреждениегә кирәkle жир кишәрлеге аңа даими (сроксыз) файдалану хокуында бирелә.

6.9. Муниципаль биремне үтәүгә бирелгән субсидия күләменең кимүе аны үтәү вакыты дәвамында муниципаль йөкләмәне тиешле үзгәрткәндә генә гамәлгә ашырыла.

6.10. Учреждение билгеләнгән муниципаль заданиедән тыш, шулай үк билгеләнгән муниципаль йөкләмә қысаларында федераль законнар белән билгеләнгән очракларда эшләрне башкарырга, әлеге Уставта каралган әшчәнлекнәң төп төрләренә караган гражданнарга һәм юридик затларга бер үк хезмәт курсәткәндә түләү өчен һәм бер үк шартларда бер үк төрле хезмәт курсәтүгә хезмәт курсәтергә хокуклы.

6.11. Учреждение түләүле белем бирү хезмәтләре курсәту турындағы килешүләр буенча физик һәм (яки) юридик затлар акчалары хисабына әшчәнлек алыш барырга хокуклы. Түләүле белем бирү хезмәтләре физик һәм (яки) юридик затларның түләүле белем бирү хезмәтләре курсәту турында килешүләр буенча биремнәр буенча һәм белем бирү әшчәнлеген гамәлгә ашыру булып тора. Түләүле белем бирү хезмәтләре курсәтүдән көргөн көрем учреждение тарафыннан устав максатларына туры китерап кулланыла.

6.11.1. Түләүле белем бирү хезмәтләре белем бирү әшчәнлеге урынына курсәтлергә тиеш түгел, аны финанс белән тәэмmin иту федераль бюджетның, Россия Федерациясе субъектлары бюджетларының, жирле бюджетларның бюджет ассигнованиеләре хисабына гамәлгә ашырыла.

6.11.2. Учреждениедә өйрәтү, үстерүче, оештыру һәм сәламәтләндерү түләүле белем бирү хезмәтләре булырга мөмкин.

6.12. Түләүле хезмәтләр курсату тәртибе учреждениенең локаль акты белән регламентлана.

6.13. Учреждение башка керем китерә торган эшчәнлекне генә башкара ала, чөнки бу аның өчен булдырылган һәм курсателгән максатларга туры килә торган максатларга ирешүгә хезмәт итә.

6.14. Учреждение Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы муниципаль берәмлеге исеменнән муниципаль контрактлар һәм шартнамәләр төзү юлы белән тиешле финанс елына бүлеп бирелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә товарлар, эшләр һәм хезмәт курсатуләр өчен заказчы (торгларга бирим формалаштырырга) булырга хокуклы.

6.15. Учреждение оператив, бухгалтерлык һәм статистика исәбен алыш бара һәм гамәлдәге законнар нигезендә хисап тота.

7. Мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм жайга салу

7.1. Мәнфәгатьләр каршылыгы астында учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы аларның хезмәт бурыйчларын тиешенчә башкаруына йогынты ясарга мөмкин һәм учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы һәм учреждениенең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылык барлыкка килергә мөмкин булган хәл аңлашыла.

7.2. Учреждение хезмәткәренең хезмәт бурыйчларын тиешенчә башкаруына йогынты ясый яки йогынты ясый ала торган шәхси кызыксынуы дигәндә, акча, кыйммәтләр, башка мәлкәт, шул исәптән милек хокуклары, яки үзе өчен яки өченче затлар өчен мәлкәти характердагы хезмәт курсату рәвешендә керемнәр алу мөмкинлеге аңлашыла.

7.3. Учреждение директоры гамәлгә куючыга вазыйфаи бурыйчларны үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш.

7.4. Учреждение хезмәткәре учреждение директорына вазыйфаи бурыйчларны үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында хәбәр итәргә тиеш. Учреждение директорына хәбәр иту тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлеге, әлеге мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрләрне теркәү тәртибе учреждение директоры тарафыннан билгеләнә.

8. Йомгақлау нигезләмәләре.

8.1. Учреждение мәгариф турындағы законнарда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә үзгәртеп корыла яисә бетерелә.

8.2. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр аларны гамәлгә куючы һәм Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән тәртиптә раслау юлы белән кертелә.

8.3. Уставка үзгәрешләр аларны РФ законнары белән билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвеннән соң үз көченә керә.

8.4. Учреждениене кредиторларның таләпләрен канәгатьләндергәннән соң, учреждениене оператив идарә иту хокукунда беркетелгән мәлкәт, шулай ук федераль законнар нигезендә аның йөкләмәләре буенча түләтелә алмый торган мәлкәт тиешле милек хужасына ликвидация комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

8.5. Әлеге устав теркәлгән вакыттан билгеләнгән тәртиптә законлы көченә керә.

9. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту тәртибе

Учреждение уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту гамәлгә қуючи каары буенча башкарыла һәм закон белән билгеләнгән тәртиптә теркәлә һәм дәүләт теркәвенә алышаңнан соң законлы көченә керә.